

Виконавець:

empower

Базова соціальна допомога в Україні: оновлення, цифровізація, адресність.

Сучасна система соціальної
підтримки.

Ключові зміни у законодавстві
2024–2025 років.

Виконавець:

empower

Що таке базова соціальна допомога

Базова соціальна допомога — це гарантована державна підтримка людям у складних життєвих обставинах:

- малозабезпеченим сім'ям;
- особам з інвалідністю;
- ВПО;
- людям похилого віку без пенсії;
- сім'ям з дітьми.

Її основна мета — допомогти кожній родині досягти прожиткового мінімуму.

Основні законодавчі акти:

- Закон України “Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям” №1768-III.
- Закон “Про державні соціальні стандарти та гарантії” №2017-III.
- Постанови КМУ №250, №332, №457, №409 (оновлені 2024–2025 рр.).

Виконавець:

empower

Головні принципи оновленої системи

Було раніше

Багато паперових документів, черги у соцзахисті.

Виплати затримувались через перевірки.

Єдині критерії для всіх категорій не діяли.

Мінімальні виплати не покривали базові потреби.

Не враховувались особливості воєнного стану

Стало зараз

Подання онлайн через портал “Дія” або ЦНАП.

Автоматична перевірка у Єдиному соціальному реєстрі (ЄСР).

Впроваджено уніфіковану формулу обчислення доходів.

Підвищено прожитковий мінімум та коефіцієнти для розрахунку допомоги.

Введено спрощену процедуру для ВПО, осіб з інвалідністю та сімей без житла|.

Види базової соціальної допомоги (оновлено)

1. Допомога малозабезпеченим сім'ям
2. Допомога самотнім матерям (батькам)
3. Допомога особам з інвалідністю з дитинства, дітям з інвалідністю
4. Допомога особам, які не мають права на пенсію
5. Виплати ВПО (Постанова КМУ №332)
6. Компенсаційні виплати доглядальникам (Постанова №859)
7. Нові види 2024–2025 рр.:
 - допомога сім'ям, які втратили житло через бойові дії;
 - одноразова допомога постраждалим від ракетних обстрілів (Постанова №990 від 2024 р.).

Ключові законодавчі зміни (2024–2025 рр.)

Постановою КМУ №457 від 07.05.2024 р встановлено нові підходи до визначення середньомісячного доходу сім'ї.

Постановою КМУ №409 від 06.04.2023 р. підвищено прожитковий мінімум для основних категорій населення (з липня 2024 року). Виплати автоматично зросли на 10–15%.

Постановою КМУ №332 від 20.03.2022 р. (зміни 2024 р.) розширено перелік ВПО, які мають право на допомогу.

Тепер її можуть отримати особи, що тимчасово повернулись у зруйновані громади.

Виконавець:

empower

Як розраховується розмір допомоги

Формула:

ДСД = Прожитковий мінімум сім'ї – Середньомісячний дохід сім'ї

Приклад:

Сім'я з двох дорослих і дитини до 6 років

Прожитковий мінімум: $3\,028 + 3\,028 + 2\,563 = 8\,619$ грн

Середній дохід сім'ї: 6 000 грн

Допомога = 2 619 грн/міс.**

З 2024 р. враховуються лише офіційні доходи, що підтверджені через податкову систему або Пенсійний фонд.

Як подати заяву

1. Через портал “Дія” → Соціальний захист → Допомога малозабезпеченим сім’ям.
2. Особисто через ЦНАП або управління соцзахисту.
3. Необхідні документи:
 - паспорт / ID-картка, ПІН
 - свідоцтва про народження дітей
 - довідка ВПО (за потреби)
 - довідка про доходи за 6 місяців

Довідки з Пенсійного фонду, податкової та “Дії” тепер підтягуються автоматично.

Соціальна допомога ВПО

Постанова КМУ №332 від 20.03.2022 р. (зі змінами 2024 р.):

- 2 000 грн — для дорослого ВПО;
- 3 000 грн — для дітей і осіб з інвалідністю;
- виплата продовжується автоматично, якщо сім'я не має доходів понад прожитковий мінімум;
- спрощено порядок для людей з прифронтових громад - без додаткових довідок.

Що змінилося:

- раніше виплати припиняли через відсутність реєстрації;
- тепер адреса не є вирішальною - важливий факт переміщення з небезпечної території.

Електронні сервіси

“Дія” - подання заяв і перевірка статусу.

Єдиний соціальний реєстр (ЄСР) - облік усіх отримувачів допомоги.

Гаряча лінія Мінсоцполітики: 15-39

Урядовий контакт-центр: 15-45

Сайт Мінсоцполітики:

<https://msp.gov.ua>

Відповідальність та контроль

Автоматизована система перевіряє податкові, пенсійні та міграційні дані.

У разі неправдивих відомостей - припинення виплат і повернення коштів.

Замість паперових перевірок запроваджено цифровий аудит даних.

Виконавець:

empower

Соціальний захист у воєнний час

Збережено усі базові види допомоги навіть у громадах, де тривають бойові дії.

Дозволено оформлення без довідки з місця проживання.

Призначення може здійснюватися на підставі заяви онлайн або через телефонне звернення.

Введено тимчасову компенсацію за електроенергію (Постанова КМУ №990 від 2024 р.) для жителів зон бойових дій.

Що покращилось

Прозорість - автоматичні перевірки, менше бюрократії.

Доступність - можна оформити онлайн.

Адресність - допомога саме тим, хто її потребує.

Оперативність - рішення за 10 днів, автоматичне продовження.

Реальне зростання розмірів виплат.

Нові компенсації для ВПО та постраждалих від війни.

Корисні посилання

Портал “Дія” – <https://diia.gov.ua> (<https://diia.gov.ua>)

Міністерство соціальної політики – <https://msp.gov.ua>
(<https://msp.gov.ua>)

Постанова КМУ №457 від 07.05.2024 р.
(<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/457-2024-%D0%BF#Text>)

Постанова КМУ №332 від 20.03.2022 р.(із змінами)
(<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-2022-%D0%BF#Text>)

Постанова КМУ №990 від 2024 р.
(<https://zakon.rada.gov.ua>)

Висновки

Система базової соціальної допомоги реформується у напрямку цифровізації, адресності та прозорості.

Головне завдання - забезпечити реальний соціальний захист кожного громадянина, особливо у воєнних умовах.

Кожен має право на підтримку, і тепер скористатися цим правом значно простіше.